

“No podem encarar les municipals sense escoltar el canvi que demana la gent”

Montserrat Tura i Camafreita (Mollet del Vallès, 1954) ha decidit de disputar el lideratge de la candidatura del PSC a Barcelona a l'alcalde actual, Jordi Hereu, amb un procés de primàries. Tura ha estat alcaldessa de Mollet durant disset anys, i consellera d'Interior i de Justícia dels governs tripartits.

Quan es gesta aquesta decisió vostra de presentar-vos a unes primàries a Barcelona?

—Amb aquest procés pretenc, entre moltes altres coses, provocar un cert revulsiu, un cert canvi en el Partit Socialista. El PSC o canvia, s'obre i torna a ser l'element de referència per a molts sectors de la societat catalana, o el suport que té anirà disminuint.

Durant el 2010 vam anar veient un conjunt d'*inputs* i de missatges de la ciutadania, en forma d'estudis d'opinió, que deien que, per la raó que fos, allò que els oferíem no els convenia. I això va tenir com a resultat el 28 de novembre. Ara, el 2011, hi ha unes municipals, en les quals el PSC sempre ha tingut un paper preeminent —en nombre de vots les ha guanyades sempre d'ençà del 1979. Però a la capital del país, els habitants, els barcelonins i barcelonines, també ens envien missatges demanant determinats canvis. És aquí quan s'obre aquest procés per a les eleccions del 2011. A l'executiva que es discuteix el calendari per a les eleccions municipals, és quan exposo que al PSC no podem encarar les municipals sense escoltar el canvi que demana la gent.

—Hi ha qui diu que sou la candidata de la direcció nacional davant el candidat de la federació de Barcelona.

—La veritat és que no puc arribar a entendre com pot ser que algú digui que sóc la candidata oficial. I sé que es diu, sí. Però, per la meua manera de ser, dic les coses tal com les sento i he estat sovint crítica amb l'actual direcció del partit, en moltes coses. He demanat primàries molt sovint... No és una posició d'ara, aquesta. Defenso que és necessari de veure que tots som part de la solució que demana el nostre projecte polític. Finalment, decideixo propugnar-me en solitari, perquè penso que són els militants els qui han de triar entre dos candidats a cap de llista. I espero que a partir d'aquí s'hi vagi afegint gent. I cada dia hi ha més gent que s'afegeix a la necessitat d'un canvi. I espero que això signifiqui que la militància participi més en les decisions. I això també vulgui dir que s'exerceixi el govern d'una altra manera.

És a dir, de cap de les maneres no em considero la candidata oficial de la direcció. Encara més, no els ha agradat que ho hagi provocat d'aquesta manera.

—Hi havia una altra manera de provocar-les?

—Crec que no. Bé, en algun moment vaig pensar que hi hauria primàries a Barcelona, que serien Mascarell-Hereu. I ja em semblava bé... Era un procés de debat obert d'elecció del candidat.

—La incorporació de Mascarell al govern de Mas ho ha precipitat tot?

—Tot s'ha produït els mateixos dies. La primera executiva després de Nadal va ser el 10 de gener, en la qual es va aprovar un calendari del procés de les municipals, i el termini per a presentar-se com a candidat a cap de llista era el 15 de gener. De manera que el període per a prendre la decisió era del 10 al 15. Jo vaig prendre la decisió el 13.

—En el sentit oposat a ser candidata oficial, hi ha qui us veu com a *outsider* de la direcció. De fet, després de la renúncia de Montilla, Joaquim Nadal és nomenat president del grup parlamentari, per comptes de vós, la número dos de la llista...

—Una mica *outsider* potser sí que ho sóc. Però també és veritat que quan jo he acceptat responsabilitats governamentals m'hi he abocat i les he fetes tan bé com he sabut. Jo puc discrepar internament en els òrgans pertinents del partit, però sempre he exercit els meus càrrecs sentint una gran lleialtat al compromís amb els ciutadans en nom d'un projecte polític. I si sóc alcaldessa de Barcelona, m'hi abocaré amb totes les meves forces. I sé que darrere meu hi ha unes sigles que signifiquen un projecte, i que han estat molt importants per a la història recent de la capital de Catalunya, Barcelona.

—Us retreuen que no sigueu de Barcelona. Què hi dieu?

—He de dir que Barcelona ja va tenir un alcalde que vivia a Sant Cugat. Llavors no va suscitar polèmica. Però, al marge d'això, hauríem de veure què vol dir ser o no de Barcelona. Els darrers anys, molts dies els he dormits aquí, els he patits i gaudits aquí. Jo tinc un espai, per a —si cal— quedar-me a dormir a Barcelona. Però també és cert que la meua residència habitual, on visc amb les meves filles, és a Mollet. Negar això seria mentir, i no ho vull fer. Em

puć empadronar a Barcelona? Bć, ćs un formalisme administratiu que pot tenir un cert simbolisme. Però això no canvia res. No hi veig inconvenient, tot i que sć que s'utilitzarà en contra meu.

—**Quć és —al marge de circumstàncies postals— allò que fa diferent la vostra proposta de la de Jordi Hereu?**

—Per comenćar, el procćs mateix, que fa que siguin els militants i els simpatitzants que triin el candidat. Això ja ens diferencia, perquè ell no tenia previst de fer-ho. Per continuar, que el conjunt d'agrupacions i de simpatitzants dels diversos districtes i de les sectorials tinguin un paper molt important en el debat i en la possibilitat de preguntar-nos tot allò que creguin oportú. El període de primàries ćs un procćs intern del partit, però també té repercussió externa, al conjunt de la societat barcelonina i, segurament, la catalana. Aquesta ćs una fćrmula de govern molt mćs oberta i moderna que no pas la de l'elecció dels candidats a través dels òrgans de direcció del partit.

Un altre aspecte. Crec que una ciutat com Barcelona no pot perdre la seva posició de ser una de les millors ciutats del món. L'ha tinguda, la tć molt reconeguda, però tot allò que ćs grans infraestructures ha de millorar, amb el paper a l'euroregió, el corredor mediterrani, o l'aeroport, on la ciutat ha de poder fer un paper clau. I això no ha d'anar renyit amb la cerca de sistemes de relación molt propera amb el ciutadà i, sobretot, de solución dels problemes quotidians, que varien molt segons el districte. Ciutat Vella en tć uns; l'Eixample, uns altres; Nou Barris, uns altres... De manera que no tots poden seguir les mateixes receptes.

Per tant, hem de procurar que els ciutadans de Barcelona facin mćs seva la ciutat, que siguin com una mena de gran club d'entusiastes de Barcelona. Ens hem d'acostar mćs a una ciutat europea en el sentit de defensar allò que ćs de tots, d'una manera molt especial la via pública, els espais públics. Ēs veritat que hem de millorar el civisme, la seguretat pública, però en aquesta millora hi ha d'haver un canvi cultural, que la defensa la faci tota la ciutadania. Aix passa en algunes ciutats europees. Si dones un cop a una paperera, fins i tot, si travesses un semàfor en vermell, els altres ciutadans et criden l'atenció.

“Fent un joc de paraules diria que els socialistes sabem fer, però, en canvi, fallem en el fer saber”

No de cop, però m'agradaria aconseguir que l'entusiasme per Barcelona fes que tothom se sentís implicat a fer una ciutat millor, que facilités els processos de transformació que necessiti la ciutat. Uns processos que comptessin amb la implicació de tothom.

—**Creieu que els darrers anys a Barcelona li ha faltat relat polític? Creieu que es pot comparar amb allò que li va passar al govern tripartit?**

—Penso que en les institucions on els socialistes som presents hem demostrat que sabem manar, en el sentit mćs etimològic de la paraula, sabem fer. Fent un joc de paraules diria que els socialistes *sabem fer*, però, en canvi fallem en el *fer saber*. I no ćs un fer saber quantitatiu, de dir “quatre ambuladoris”, sinó el discurs que explica el perquè, que en aquest cas seria perquè el nostre nivell de salut ha millorat molt, que el benestar va vinculat a una bona assistència sanitària, que el creixement demogràfic que es pugui produir vagi acompanyat d'un control sanitari, per a evitar un retrocćs en un aspecte clau, etc. Aquesta ćs la mena d'explicació a quć em refereixo.

—**Parlem del procćs, de primàries, de com pot afectar el PSC...**

—Allò que passi a Barcelona, li passarà al PSC. Si Barcelona ćs capaç de reformar i renovar l'estructura i el funcionament, espero que el conjunt del PSC també ho pugui fer.

—**A l'hora de repartir etiquetes, us situen en el sector catalanista, amb mćs noms, com ara Marina Geli, Antoni Castells o Ernest Maragall... Vist el xàfec que cau des de Madrid (sentćncies del TC, del TS, amenaces de recentralitzar competćncies) la renovació del PSC també demana de reformular la relación amb el PSOE?**

—El debat sobre com mantenir al PSC les tesis federalistes, o aprofundir en aquest camí, ha de deixar de ser un debat de quatre noms propis i esdevenir el debat i l'acord de tot el partit. I això ćs una de les coses que han de passar a la tardor, quan hi hagi el congrćs. Que aquestes posicions s'hagin identificat amb uns pocs noms, potser excessivament, no ha estat bo. Perquć ćs una part molt important del partit que pensa això. Al congrćs haurem de formular aquestes tesis, debatre-les entre tots els delegats i assumir-les. Perquć, en realitat, totes les ponćncies polítiques, des de la creació del PSC, han estat en aquesta línia, no parlem de cap tesi nova.

—**Unes tesis, però, que cada vegada semblen mćs allunyades del PSOE.**

—El 2000, quan Aznar va guanyar per majoria absoluta, va impulsar per recentralització, que aquests darrers temps el PP ha intensificat. Aquest ćs un discurs clarament negador d'una de les coses mćs interessants de la recuperació democràtica, el reconeixement de l'existència de diverses realitats polí-

tiques. Amb una terminologia que mai no ens ha acabat d'agradar, però es reconeixien dues realitats polítiques, "regions" i "nacionalitats". Fins i tot es reconeixia que no totes les autonomies són iguals, que hi havia alguna cosa que venia de lluny, amb una història i una cultura darrere, que pretenem, i no sé si algun dia ho aconseguirem —jo encara no desespere— que se'ns reconegui i s'assumeixi.

—Però veient tot això que ha passat, un cop assentada la democràcia a Espanya, aparentment, tot va en el sentit contrari, no?

—El Partit Popular, amb Aznar a la Moncloa, va aconseguir un desplaçament cap a la dreta extrema, que tiba tot el debat polític espanyol d'una manera preocupant. Fins al punt que avui, quan parles de federalisme hi ha molt poques veus que et segueixin.

Penso que el PSOE ha de retornar a les posicions de quan s'entenia que una visió progressista de la societat anava acompanyada de la defensa de la subsidiarietat, de la descentralització, del reconeixement de les realitats nacionals, del federalisme. Això s'ha de recuperar. I el PSC és cridat a tenir un paper molt important en la recuperació d'aquesta visió del progressisme.

—Decisions com la de Ferran Mascarell, que podia compartir aquesta reflexió, poden ser un símptoma que hi ha sectors que creuen que no es pot redreçar aquest camí?

—Sobre Ferran Mascarell, jo faig un plantejament a l'inversa. El nacionalisme conservador ha aixecat molt un discurs de bandera, etc., però de projecte cultural propi no n'han tingut mai. Han fet coses sobre la llengua, i amb el concurs i la participació del PSC, tot s'ha de dir. Però no han tingut un model cultural propi. I quan vol configurar-se com a nou govern se'n va a buscar un referent de la socialdemocràcia catalanista, que som el PSC, que sí que ha estat un referent i que va ajudar a fer el llibre blanc de la cultura, conjuntament amb molts altres socialistes. I que d'aquest llibre blanc de la cultura, com a mínim se n'ha tret bona part dels programes electorals de les quatre últimes eleccions catalanes dels partits d'esquerres.

A nosaltres, naturalment, ens sap greu, perquè ens hauria agradat que Ferran

Mascarell hagués continuat aportant coses en el partit. Però ell accepta aquest oferiment i se'n va a aplicar el programa de la socialdemocràcia catalanista, és a dir, el nostre. Això si li ho deixen fer. Perquè li van dir que podria fer el seu equip, però només de començar li van posar de secretari general una persona que pertany clarament a allò que s'anomena el nucli dur de Convergència.

—Si depengués de vos, li hauríeu fet retornar el carnet?

—Bé, en el cas de Girona s'ha pres una solució que em sembla encertada, que és la de deixar la militància en suspensió mentre ocupis un càrrec de responsabilitat en el govern actual, atès que no és el govern amb el qual políticament ens sentim identificats.

—El PSC no ha de reconsiderar aquesta visió federalista, si ningú, a l'altra banda, no sembla disposat a defensar-la?

—Però això no vol dir que no tinguem la raó. Sempre és difícil de parlar

de la raó, però en tot cas tenim moltes raons per a mantenir les nostres tesis. La política no és mai lineal. Hi ha moments més fàcils i més difícils. Avui es fa difícil que la política espanyola es decanti cap aquí. Però algun dia el PSOE s'haurà d'adonar que, tot i els seus intents d'evitar d'aprofundir en la línia federal, el PP li guanya vots. I potser els hi guanya, precisament, per la indefinició pròpia. Si fes una proposta molt més diferenciada, molt més federal, potser li seria positiu. No crec que aquest decantament de l'eix de la política espanyola sigui bo per al PSOE. Ja ho veurem, però crec que al PSOE li van anar bé els processos de descentralització que va capitanejar els anys 80.

—Però la tensió sempre ha existit. Precisament els 80 hi ha la LOAPA... Des de Catalunya mai no s'ha posat límit al desenvolupament autonòmic, mentre que l'estat sempre n'hi ha volgut posar.

—Si una societat evoluciona constantment, com podem posar límit a les fórmules d'organització de les estructures amb les quals s'organitza? Avui l'estat, en genèric, presta molts més serveis que no prestava abans. Per tant, si la societat i l'acció política ha anat canviant, com podem dir fins aquí i s'ha acabat? Hem actuat responsablement en l'exercici de l'autogovern, fins i tot en matèries tradicionalment reservades a l'estat. Amb la mateixa responsabilitat que hem governat, exigim que se'ns reconegui això que avui sol·licitem, no que se'ns digui que el marc és inamovible, i que no solament no s'amplia, sinó que es reduirà.

—Així i tot, l'Estatut a Catalunya es proposa com un pas, i Espanya ho veu com el punt final.

—Bé, d'aquí a uns quants anys, quan l'Estatut hagi fet el seu recorregut, ja veurem si és un punt final. També l'Estatut del 79 en aquell moment ens satisfia. 20 o 25 anys després ens va començar a semblar estret. La societat és canviant. No hi ha res que sigui inamovible. Només les coses inertes. En l'organització de la societat, de les persones, de la política, ens hem d'anar adaptant i canviant permanentment, per necessitat.

JORDI PLAY

“La veritat és que no puc arribar a entendre com pot ser que algú digui que sóc la candidata oficial”

Enric Rimbau